

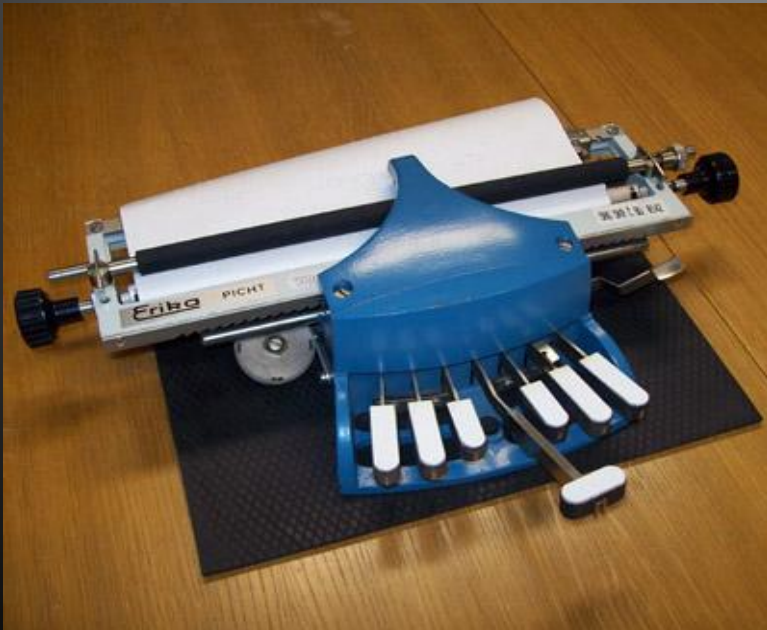
Knižnice pre zrakovo postihnutých

Osnova

- Trošku z histórie
- Knihy pre zrakovo postihnutých
- Novodobé technológie
- Využívaný software
- Grafika kníh

Trošku z histórie

- Drôtené písmo
- Pražská zinková tabuľka
- Písacie stroje – Pichtov písací stroj

Aké publikácie sa tlačia v
Braillovom písme?

- Publikácie z oblasti krásnej aj odbornej literatúry
- Periodiká
- Letáky
- Hudobniny
- Kalendáre
- Učebnice, jazykové učebnice

Výroba kníh

- Veľmi nákladné
- Podstatne rozsiahlejšie ako klasické knihy
  - Braillovo písmo 800 – 900 znakov
  - Klasické písmo 4 – 5 tis. Znakov
- Braillov papier
- Prvá tlačiareň 1970

Tlačiarne

- Jednoduchšie tlačiarne:
  - 6 znakov za sekundu
  - Jednostranná tlač
  - Skladaný drahší papier
- Výkonnejšie
  - 400 znakov za sekundu
  - Obojstranná tlač
  - Podávanie hárkov, alebo odoberanie z rolky a rezanie na potrebný formát

Aké vlastnosti by mal mať
Braillov papier?

- Odolnosť voči potu
- Odolnosť voči nečistote
- Zabezpečená konzistencia vo farbe a štruktúre
- Hrúbka papiera

Knižnice

- Poslanie:
  - Spracovanie dokumentov do formy pre zrakovo postihnutým
  - Tlač dokumentov
- Služby:
  - Knihy v Braillovom písme
  - Zvukové knihy (strata citu pre pravopis)
  - Prezenčné, absenčné výpožičky
  - Zásielkové služby
  - Donáškové služby
- SR – SKN Mateja Hrebendu v Levoči
- ČR – KTN K.E. Macana v Prahe, knižnica Jiřího Mahena v Brne

Novodobé technológie

- Zvukové knihy – systém DAISY
- Digitálna podoba dokumentov, Braillov riadok
- Zväčšovanie typu písma – časopisy, knihy, ...
- Čítacia lupa, kamerová lupa, digitálna prenosná lupa
- Čítačky textu
- Softwarové nástroje – Magic, JAWS, Braillov prekladač, Labrador, Aster, MathTalk
- Hmatové zariadenia

Tyflokabinet
České Budějovice, o.p.s.
 Husarůvák 18, České Budějovice 370 01
 (30km západně ČD)

Středisko sociálních služeb a technické pomoci
 nejenom

jaké služby

- bezplatná konzultace
- realizace speciálních speciálních
- nabízení věku zaměřených

▶ provádění občanů (přesměřování a práce při práci na úrodných, nákladních, kulturních akcích, nebo při vyřizování korespondence)

Vyzkoušet si u nás můžete optické i elektronické lupy, speciální elektroniku, vypočetní techniku

Telefon a fax: 386 460 660
 E-mail: tyflokabinet.cb@seznam.cz

www.tyflokabinet-cb.cz

REKLA MĚSÍČNÍK
 400 g kuflečích prsních řízků,
 1 lžice oleje,
 2 stroužky česneku, 300 g celeru,
 1 konzerva bílých fazolí (850 ml),
 1 konzerva červených fazolí (425 ml),
 1 konz. cizrny, 1 konz. kukuřice,
 800 ml zeleninového vývaru (z kostky),
 sůl, pepř, mletá paprika, 4 snítky majoránky

Knižnice pro zrakovo postihnutých

DAISY

- Digital Accessible Information System
- Predstavuje nový revolučný systém výroby, záznamu a čítania zvukových kníh
- Rýchle vyhľadávanie konkrétnych informácií v čítanom texte
- Prehrávanie na štandardných osobných počítačoch s CD ROM mechanikou a zvukovou kartou alebo na špeciálnych CD prehrávačoch

Softwarové nástroje

- Magic:
  - určený slabozrakým používateľom
  - umožňuje zväčšenie plochy na monitore počítača
  - viacero nastavení, ktoré umožňujú lepšiu orientáciu na jeho pracovnej ploche
- JAWS:
  - v spolupráci s technickým zariadením Braille Voyager "číta" pracovnú plochu OS Windows a všetky operácie, ktoré používateľ vykonáva a zároveň konvertuje aktuálny obsah pracovnej plochy do braillovského riadku

Softwarové nástroje

- Aster:
  - všeobecný čítač pre LaTeX
  - vytvorený v roku 1994
- MathTalk:
  - Interpreter matematického textu zapísaného v LaTeX-u
- Labradoor:
  - Skupina programov, ktorá zabezpečuje preklad z LaTeX-u do Braillovho písma

Hmatové zariadenia

- Vytvárajú predstavu o ľubovoľných dvoj alebo trojrozmerných útvaroch
- Spôsob na reprezentáciu priestorových útvarov
- Veľmi nákladné
- Spracovávajú sa dvoma spôsobmi:
  - Využitím systému Zychem
  - Využitím tlačiarne Tiger

System Zychem

- Kopírovaním alebo počítačovou úpravou predlohy sa spracovaný obrázok prenesie na špeciálny papier (swell paper), na ktorom zahriatím v špeciálnej tlačiarni vystúpia vyznačené body, línie a plochy v závislosti od hrúbky a kontrastu predlohy

Tlačiareň Tiger

- Počítačom upravená grafická predloha sa vytlačí na špeciálnej braillovskej tlačiarňi buď iba vo forme vnímanej hmatom alebo v kombinácii s čiernotlačou príp. farebnou tlačou. Kombinácia farby a taktilného výstupu je vhodným spôsobom sprístupňovania grafiky pre ľudí so zvyškami zraku.

Ďakujeme za pozornost'